Jüri mälumängu 8. voor, 11. aprill 2018
Küsimused võistkondadelt Lasnamäe ja Prooton

1. Estoplastis hakati 60ndatel lampide valmistamiseks kasutama uudset tehnikat. Tehnika avastati "tööõnnetuse" kaudu, kui ühed küllaltki igapäevased plastikesemed kokku sulasid. Selle tehnikaga sai hõlpsalt teostada nt ümaraid vorme kerimismeetodil – tuntud Vana Toomase lambi valge sisemine kuppel on selles tehnikas materjaliga teostatud. Moodustatud vormid olid kaalult kerged. Metoodika vastu tundsid huvi ka jaapanlased. Mis meetodiga on tegu ehk mis esemed kokku sulasid?

2. Kes on need hokimängijad? Mõlemad kuuluvad legendaarsesse Kolme Kulla (Triple Gold) klubisse - neil on auhinnakapis nii olümpiakuld, MM-tiitel kui ka Stanley karikas. Esimene neist on Kihnu juurtega mees ning üks esimesi klubiga liitunuid ja teine Kolme Kulla klubiga viimasena liitunud tegevmängija.

3. Eelmise Jüri mälumängu toimumise päeval ehk 14.03.2018 sai pärast Saksa poliitilises ajaloos pretsedenditult pikka koalitsioonimoodustamist (171 päeva) paika valitsus. Kes on see liidukantsler Angela Merkeli kõigisse 4 valitsusse kuulunud Saksa poliitik, kelle vanavanavanavanavanaisa oli Krenholmi manufaktuuri rajaja Johann Ludwig Knoop (pildil)?

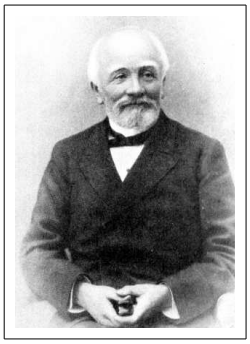

4. Hiljuti ehitas 18-aastane India poiss Rifath Sharook satelliidi nimega Kalam SAT, mida peetakse maailma kõige väiksemaks ja kergemaks satelliidiks. Juunis 2017 saatis NASA selle satelliidi orbiidile, kus sooritas 4-tunnise lennu. Kui palju maailma kõige väikseim satelliit kaalub? +/- 5 grammi.

5. Kes laulab? See lauljanna alustas karjääri 1954. aastal ja kogus tuntust selliste lauludega nagu “The Wallflower”, “Tell Mama”, “Something’s Got a Hold on Me” ning looga, mida kuulete. Tema karjääri varjutasid mitmed probleemid, muuhulgas heroiinisõltuvus. Tegi comebacki 1980ndatel.

6. Tartu ülikooli rektori valimised on kohe-kohe tulemas ning on võimalus, et üle pika aja saab ülikooli juhiks arst. Küsime, kes on seni viimane TÜ arstiteadlasest rektor olnud? Erialalt kõrva-nina-kurguarst, kuid tegeles ta aktiivselt paljude asjadega – leepravastasest võitlusest kuni looduskaitseni. Ta oli Vene keisririigi riiginõunik, Püha Stanislavi 3. järgu ordeni kavaler, au-rahukohtunik jne. Palju ühiskondlikke ameteid on siin loomulikult üles lugemata jäetud. Arstiabi kättesaamatuse tõttu suri küsitav gangreeni tagajärjel. **Kes?**

7. Kes on pildil ja mida ta kohe sööma hakkab? Pildilt ei selgu, et looma saba on kehast pikem, et tal on hallikas kasukas ning kolm musta triipu seljal ning et tegelikult on ta looduslikes oludes ööloom ja elab puude otsas. **Pange siis kirja – kes ja mida sööb?**

8. 1906 ilmus Viinis skandaalne romaan Josefine Mutzenbacher ehk Ühe Viini hoora lugu, tema enda jutustatud (Josefine Mutzenbacher oder Die Geschichte einer Wienerischen Dirne von ihr selbst erzählt). Romaani autor oli anonüümne ja on selleks jääänud senini, kuigi pea kõik uurijad on kindlad, et selle kirjutas 1869 – 1945 elanud kirjamees, tollal tunnustet kirjandus-, teatri- ja kunstikriitik. Omaenese (kirjaniku)nime all sai ta kuulsaks tänu 1923 ilmunud jutustusele ning sellel lool tema tuntus põhineb siiani (vürtsi lisati sellele 1942). **Kes oli see kirjamees ning mis jutustuse ta 1923 üllitas?**

9. Asjatundjad soovitavad seda meie köökides julgesti kasutada ja kinnitavad, et see on kõige kasulikum õli meie tervisele: see on kättesaadav, taskukohane ja looduslik, see olevat antibakteriaalne, vähivastane, põletikuvastane, parasiitide vastane, viirusevastane, seenevastane, see võitleb nakkustega, soodustab toitainete imendumist, alandab kolesterooli, sellel ei esine kahjulikke kõrvalnähte... Küsitav sisaldab palju E-vitamiini, valke, loorber-, kapriin- ja kaprüülhapet ja on olnud aegu (veel 1960. aastateni), mil see olevat olnud maailma levinuim taimeõli. Seda saadakse taimelt, mis kuulub sugukonda Arecaceae ja on oma perekonna ainus liik. **Mis õli?**

10. Euroopa Kergejõustiku Assotsiatsioon (EAA) korraldab 1993. aastast Euroopa Aasta kergejõustiklase auhinna (European Athlete of the Year Trophy) ning 2007. aastast ka tõusva tähe auhinna väljaandmist (European Athletics Rising Star of the Year Award). Nii meestest kui naistest on üks kergejõustiklane pälvinud mõlemad auhinnad. Meeste tõusvale tähele tõid aasta kergejõustiklase tiitli 3 EM-tiitlit Barcelonas (2010), naisele aga olümpiakuld Londonis (2012). Küsitav meessportlane olümpiakullani ega ka MM-tiitlini polegi jõudnud, saagiks vastavalt 2 pronksi ning hõbe ja pronks. Naise sportlastee on olnud aga kuldsem – 3 MM-kulda, OM-kuld ja hõbe ning EM-kuld. **Kellest käib jutt?**

11. Mis lipuga on tegu? Vihje – punased kujutised valgetel diagonaaltriipudel ei kujuta südameid vaid vesiroosilehti, mis omakorda sümboliseerivad antud piirkonna seitset keskaegset osa. Jalgpallisõpradele vihjeks, et lipu motiiv on selle riigi kõrgliigas mängiva klubi logol ja särgil.

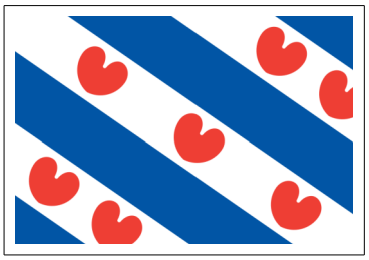

12. Mobiiltelefoni leiutajaks peetakse Martin Cooperit, kes esitles oma leiutist maailmale 1973. aastal. Müügiks hakati esimest mobiiltelefoni tootma veidi hiljem, nimelt 1983. aastal. Esimese mobiiltelefoni aku pidas vastu vaid tunni ning ta maksis toona 3995 USA dollarit. Millises suures tehnoloogiaettevõttes Cooper aga oma leiutise kallal töötas? See tähendas ka muidugi seda, et lisaks mudeli nimele (DynaTAC) kandis maailma esimene müüki paisatud mobiiltelefon just selle ettevõtte nime.

13. Kinga- ja saapatööstur Tomáš Baťa ühes oma poolvenna Jan Antonin Baťaga muutis selle väikese keskaegse ilmega provintsilinna oma tööstusimpeeriumi moodsaks keskuseks. Tänapäeval seal enam kingi ei toodeta, kuid suur osa kingatööstusega seotud hoonetest on alles. Linna käiakse suure huviga külastamas just tema ikoonilise tööstusarhitektuuri ja omal ajal väga moodsa linnaplaneerimise pärast. Linna ilmet, mida on kirjeldatud ka kui urbanistlikku utoopiat, on mõjutanud Ebenezer Howardi ja Le Corbusier ideed. Mis linnaga on tegu?

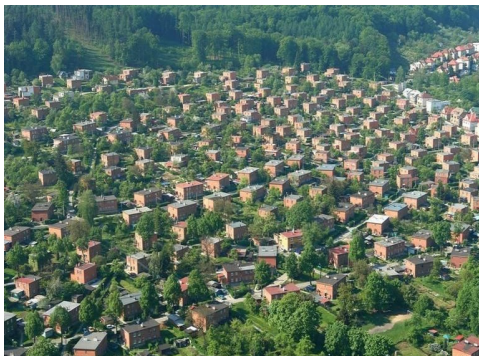

14. Ajutise valitsuse 24.02.1919 otsusega asutati iseseisvuse ja vabaduse võitluse teenuste autasuks Vabadusrist. Kokku anti välja 3224 Vabadusristi. Kuna mõnedele isikutele anti ka mitu Vabadusristi, on autasu tegelikke kavalere vähem, 3130. Esimene Vabadusrist anti välja 5. augustil 1919. Kellele või millele omistati 5.augustil 1919 esimene I liigi 1.järgu Vabadusrist?

15. See väike käepärane abivahend (juuresoleval pildidl) on heaks kaaslaseks kitarristidele lugude transponeerimisel teistesse helistikesse. Seda abivahendit kasutatakse nii elektrilise kui akustilise kitarri puhul. Oodatav vastus annab viite ka spioonidele ja luuramisele. Millisest kitarrimängija olulisest abivahendist jutt?

16. Mitmes maailma linnas (nt Dresdenis, Hiroshimas) on linna tabanud traagiliste sündmuste mälestuseks jäetud mõni hoone varemetesse. **Millise sündmuse mälestuseks on varemetes see 14. saj lõpus ehitet karmeliitide klooster? (Linn ja sündmus).**

17. Ühisraha euro kasutuselevõtmisega tekkis vajadus ka ühtsete makseteenuste standardite järele, et inimesed saaksid sooritada euromakseid üle Euroopa sama lihtsalt kui oma kodumaa piires. Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu andsid 2012. aastal välja määruse, mille kohaselt pidid kõik euromaksed olema üle viidud ühtsetele maksestandarditele ja eeskirjadele ning vastama ühesugustele tehnilistele nõuetele hiljemalt 1. veebruariks 2014. **Millise täheühendiga tähistatakse Euroopa Liidu ühtset euromaksete piirkonda?** Tartlastele võib küsitav täheühend seostuda ka jalgpalliga.

18. Ta sündis 1870 Suure-Kambja vallas ning suri 1943 Vjatka vangilaagris. Lõpetas 1897 ehitusinsenerina Riia Polütehnilise Instituudi, seejärel kuni 1911 töötas juhtivatel kohtadel mitmel pool Venemaal. Eestisse naastes juhatas nii Eesti Krediit Panga (Saarineni maja) kui Estonia teatrimaja ehitamist, hiljem oli ka ministriametis. **Kes see oli, keda loetakse vahel ka Tallinna Tahnikaülikooli esimeseks rektoriks (oli 1918 Eesti Tehnika Seltsi tehniliste erikursuste juhataja)?**

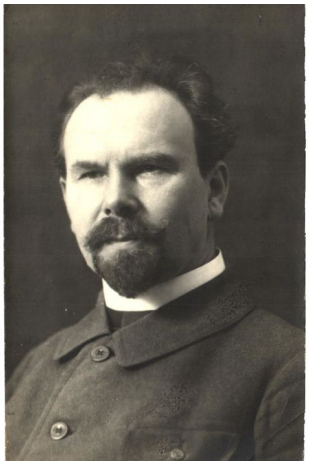

19. Kuigi küsitav riik saavutas iseseisvuse alles 1971. aastal, pärineb selle nimi peaaegu 2000 aasta tagusest ajast. „Ristiisadeks“ võib nimetada Plinius Vanemat (23-79) ja Ptolemaiost (83-161). Viimase maakaartidele kantud nimest on riigi tänane nimi mugandatud. Täpselt samasugust (Ptolemaiose) nime kannab tänasel päeval riigi pealinnas 2010. aastal avatud suurejooneline kultuurikeskus. Diplomaatilised suhted Eestiga sõlmiti 14. aprillil 1997. Pindalalt on küsitav Eestist 4 korda väiksem, sisemajanduse kogutoodangult aga maailma 51. Eespool näiteks Iisraelist, Soomest ja Iirimaast. **Mis riik?**

20. **Mis ansambel?** Inglise keelt mitteoskava inimese jaoks võib tunduda, et jutt käib silikaatsetest savimineraalidest, keemilise valemiga $Mg_3Si_4O_{10}(OH)_2$.

21. Panustate ruletis 10€ punasele ning kaotate. Seejärel panustate aga 20€ samuti punasele ning kaotate. Kolmandal korral läheb mängu 40€ punasele ja jälle kaotate. No ükskord peab ju punane tulema! Panustate 80€ ning jälle punasele. Paljud algajad ruletimängijad usuvad, et see süsteem on hea vahend saavutamaks kasiinos edu, sest teoorias on nii peaaegu võimatu kaotada. Peamine idee seisneb mänguri korduval panustamisel võrdses summas, et iga eelneva panuse kaotus tasa teha seni, kuni saabub võit. Kuidas seda süsteemi nimetatakse?

22. Kes on see kunstnik? Ta on Briti maineka kaasaegse kunsti auhinna Turner Prize esimene naisvõitja. Samal aastal ka K-Foundation‘i Briti halvima kunstniku auhinna laureaat. Kuulsuse saavutas ta projektiga "House" ("Maja"), kus vedela betooniga täideti terve maja ning seejärel eemaldati seinad ja katus. Tulemuseks pahempidi pööratud betoonehitis tüüpilisest East End ridamajast (vasakpoolsel pildil). Lisaks valmis samas võtmes Viinis holokausti memoriaal "Nimetu raamatukogu" (parempoolsel pildil). Tema teoste kohta on öeldud, et ta teeb tühjuse nähtavaks.

23. Maailma suurim autotootja Volkswagen Grupp tootis 2015. aastal 10,4 miljonit sõidukit - sh 5,82 Volkswageni logo kandvat masinat. Škoda sõidukeid tootis VW Grupp 2015. aastal 1,055 miljonit. Kuid ei ükski Škoda ega Volkswageni mudel ei olnud tol aastal VW Gruppi kõige enam toodetud ja müüdud produkt. Toode kannab numbrit 199 398 500 A ning seda on võimalik kõikidest litsenseeritud VW müügisalongidest endale ka tellida. Millist toodet tootis ja müüs Volkswagen 2015. aastal (ja tõenäoliselt ka hilisematel aastatel) kõige rohkem? Piisab, kui annate selle toote üldnimetuse.

24. Äsja sai edukalt ühele poole ajaloo esimene Eesti eesistumine Euroopa Liidu Nõukogus. Mäletatavasti sümboliseeris Eesti eesistumise logo tasakaalu tehnoloogilise progressi ja ürglooduse vahel. Riigikantselei avalikustas Eesti eesistumise visuaalse identiteedi 7. aprillil 2017. Üsna vahetult pärast avalikustamist leidis ära märkimist asjaolu, et eesistumise logo on üpris sarnane ühe albumi esikaanele (vt juuresolevat pilti), mis avalikustati veidi varem, nimelt 3. märtsil 2017. Kelle album ja mis on albumi nimi?

25. Saffir-Simpsoni skaala liigitab orkaane tulekiiruse alusel 5 erinevasse kategooriasse. 1. kategooria tähistab kõige leebema ja aeglasema tuulekiirusega orkaani ja 5. kategooria vastupidi kõige kiirema tuulega orkaani. Näiteks oli orkaan Katariina 5. kategooria orkaan. Kui kiire peab tuul olema, et tegemist oleks 5. kategooria orkaaniga? Eksimisvõimalus +/- 5 m/s

26. See 21-aastane hollandlane, paljude arvates viimase kahe aasta maailma parim, tegi särava etteaste käesoleva aasta PyeongChangi taliolümpiamängude viimasel päeval. Ta on väitnud, et tõeline huvi oma ala vastu tärkas tal vaadates 2004. aasta Ateena olümpiamängudel oma kuulsa kaasmaalase esinemist. Küsitava suurepärast tehnikat ja oskusi on saanud nautida ka Eesti publik. **Kes?**

27. Vennad pildil astuvad oma isa jälgedes. Vanem ja vasakpoolne on tuntud näiteks filmidest "Zoolander" ning "Melanhoolia" või telesarjast "Suured väikesed valed", pildil keskmise venna tuntuim roll on tapjakloun Pennywise mullu linastunud õudukas "It". Parempoolseima venna karjäär on olnud tagasihoidlikum ning möödunud peamiselt kodumaal, muudest töödest väärib mainimist osa History Channeli seriaalis "Viikingid". **Kuidas on vendade ühine perekonnanimi?**

28. See 696 km pikkune jõgi algab Venemaal Belgorodi oblastis ja voolab läände, läbib Kurski linna, on osalt Ukraina ja Venemaa piirijõgi, tungib Ukrainasse ning suubub lõpuks Desna jõkke. Jõega sama nime kandis kunagine tuntud Eesti tõstesportlane Georg …, kes tuli omal aja 6-kordseks Eesti meistriks, 5-kordseks Balti laevastiku meistriks ning innustas spordi juurde jõudma ka oma poega (riiklik spordipreemia 2015) ja pojapoega. **Mis oli siis Georgi perekonnanimi, õigemini, mis jõest on jutt?**

29. See on polüsahhariidide hulka kuuluv looduslik polümeer ((C6H10O5)n), mille pikad niitjad molekulid koosnevad glükoosijääkidest ja mis tekib peamiselt taimedes (rohttaimedes olevat seda nt 15-30%). Maailmale tutvustas seda esimesena Prantsuse keemik Anselme Payen 1838. aastal. Tänapäeval kulub seda omajagu, seda saab toota tööstuslikult ja nii on seda laialdaselt ka tehtud. **Mis ainest on jutt?**

30. Balti riikide iseseisvuse 100. aastapäeva puhul on Orsay`muuseumis Pariisis avatud näitus Metsikud hinged. Sümbolism Baltimaade kunstis. Siin on näited seal esindatud ühe kuulsama eelmise sajandivahetuse aegse läti kunstniku (1866 – 1917) loomingust. **Kes on see kunstnik, kelle büst on Läti Rahvusliku Kunstimuuseumi ees?**

31. Selle metalli avastas 1803. aastal William Hyde Wollaston. 80% selle metalli toodangust leiab kasutust autotööstuses, vähemal määral aga ka näiteks tuumareaktorite juures. See metall ei roosteta ning tal on looduslikult üks isotoop. Üldiselt on tegemist kõige kallima metalliga. Vahel on see metall olnud kullast isegi 10 korda kallim. Hetkel vahe nii suur ei ole. 04.04.2018 maksis unts seda metalli 2040 USA dollarit, kuid aastal 2008 oli untsi hind 10000 dollari kandis. Mis metalliga on tegemist?

32. Kes on see omanimelises seriaalis seiklev superkangelane? Täispikka filmi temast pole ja tema tegelaskuju on ka tugevalt kritiseeritud, kuni süüdistamiseni laste ajude loputamises. Tema truud kaaslased on Coats ja Cypher ning pahalased, kelle vastu too superkangelane võitleb on muuhulgas Luxor Spawndroth ja rohelise nahaga teadalane Dr. Decepto.

33. 1995.a. suvel avastas tudengitega praktikal olles Mare Leis Suure Munamäe jalamilt Haanja looduspargist Eesti taimestikus uue sõnajalaliigi. Tegemist on astelsõnajala perekonda kuuluva sõnajalgtaimega, mis esmapilgul on üsna sarnane ogase astelsõnajalaga (*Polystichum aculeatum*). Kahe liigi sarnasus on Eesti looduseuurijaid eksitanud varemgi, mistõttu võis olla leid varem valesti määratud. Avastatud liigi lehed on pehmed, rohtjad ja küllaltki õhukesed, ogasel astelsõnajalal aga jäigad, nahkjad ja tugevad. Ogase astelsõnajala lehekesed on pealt paljad, avastatud liigil aga kaetud valgete kuni helepruunide karvasarnaste sõkalsoomustega. Looduskaitse I kaitsekategooria. Nimetage avastatud sõnajalaliik.

34. Üks kuulus moelooja on öelnud: “Maybe what I’ve done would have killed her, but without me, she would be dead". (“Võib-olla oleks mu looming ta tapnud, kuid minuta oleks ta [naine] surnud”) Kes oli see moelooja, kes nii ütles ning kes on see “tema”, kellest too moelooja nii üleolevalt rääkis? Mõneti on üleolevus põhjendatud, sest tsitaadi autori uudne looming päästis tolle teise (naissoost) disaineri äri madalseisust.

35. Soovime teada 1) ansambli nime, kes on selle loo esitaja, 2) ansamblit, kes on loo autor ja selle loo kuulsaks mängis ja 3) ansambli nime, kes on mänginud kuulsaks selle viisijupi Eestis. Kolm õiget - 2 punkti; 2 õiget – 1 punkt.

36. 23. märtsil kinnitas linnuharulduste komisjon Eesti 388.linnuliigi. **Mis nime see meil väidetavalt 2011 esmakordselt kohatud ning põhiliselt Põhja-Ameerika arktilisetel aladel pesitsev lind kannab?**

37. Küsitav kreemjas klassikaline prantsuse kaste põhineb Hollandi kastmel, ent kui Hollandi kastmele annab maitse sidrunimahl, siis seda kastet maitsestavad estragon ja aed-harakputk. Ülejäänud koostisosad on samad mis hollandaise'l - või, munakollased, valge veiniäädikas, šalottsibul, must pipar. Serveeritakse praetud, küpsetatud või grillitud liharoogade juurde, ent sobib ka keedetud aedviljade kõrvale. Kastmele on nime andnud kunagine Prantsuse Püreneedes asuv ajalooline piirkond, kust oli pärit ka "Kolme musketäri" kangelane d'Artagnan. **Milline kaste?**

38. Küsitava saavutusega sai esimesena hakkama Pablo Dorado (30.07.1930), seni viimasena Tobin Heath (05.07.2015). Järgmine nimi nimekirja võib lisanduda kolme kuu ja nelja päeva pärast. **Milline saavutus?**

39. Kamamaa nime all tuntakse 1800 km pikkust Kama jõge ääristavat territooriumi, mida venepäraselt kutsutakse Prikamje (Прикамье). Meid aga huvitab selle kandi suurim linn, mis on asutatud 1723. aastal, kus on umbes miljon elanikku, mille nimi olevat soome-ugri päritolu, mis on suur rasketööstuse keskus, kus asuvad rahvusvaheline Bolshoe Savino lennujaam, Venemaa kõrgliigas mängiv vutisats ning ka sealtkandist pärit oleva Pjotr Tšaikovski nime kandev ooperiteater. **Mis on siis Kamamaa suurim linn?**

40. **Kes on see moodsa kunsti klassik, kes noorpõlves „vallatles“ ka sääraste joonistustega?**

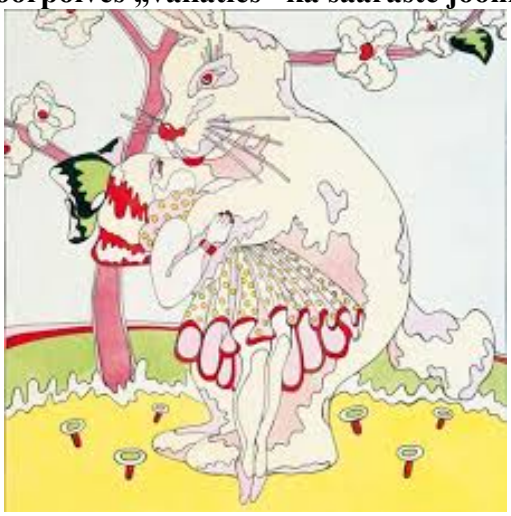

41. Veiniringkondades hinnatud Amarone ja Ripasso veinid on mõlemad pärit Valpolicellast, Venetost. Nende tootmisel kasutatakse meetodit, mis tähendab sisuliselt bambusrestidel viinamarjade kuivatamist, mille tulemusena tõuseb magusasisaldus ning tulemuseks on täidlane ja võimas vein. Amarone puhul jäetakse käsitlsi korjatud marjad 3–5 kuuks bambusrestidele kuivama kuni need on kaotanud u 40% oma kaalust ja magusus suurenenud. Pärast õrna pressimist ja 35päevast madalal temperatuuril fermenteerimist järgneb paariaastane küpsemine tammevaadis ja neli kuud pudelis. Ripasso puhul lisatakse Valpolicella veinile Amarone käärimissete, et uus käärimisprotsess käima lükata ja ümar marjasus kätte saada. Nimetage see viinamarjade kuivatamist kasutav veinivalmistamise meetod.

42. Küsime kunstnikku, keda peetakse nokturnide suurmeistriks. Kui tema kaasaegne James Abbott McNeill Whistler küsitava kunstniku ateljeed külastas, olevat ta kolleegi töödest heas mõttes pahviks löödud. Nii mõjusad olid selle kunstniku kuuvalgusest täidetud maalid. Juuresolev pilt on tema stiilinäide: teos nimega “Shipping on the Clyde”. Küsitav kunstnik on mitmeid hilisemaid meistreid mõjutanud. Üks selgemaid ja ehk tuntumaid järgijaid oli Belgia sürrealist René Magritte.

43. Juuresoleval pildil on II maailmasõja aegne punker Berliinis, kus asub praegu võrdlemisi kuulus erakätes olev kunstikogu, kus leidub nii Katja Novitskova kui Ai Weiwei töid. Mis nime too kunstikogu kannab?

44. Mitte ükski duo ei ole võitnud koos niivõrd palju eri riikide jalgpalli meistriliiga tiitleid kui need kaks. Mehed on eri rahvusest, eri kontinentidelt, ja omavahel väga head sõbrad. Üks lõpetas hiljuti oma karjääri, teine aga veel mängib. Koos on mängitud 4 eri klubis, ning võidetud 4 erinevas riigis 10 meistritiitlit. Mõlemad on mänginud ka koondiste MM-il, aga tiitliteta. Koos on saadud nii Itaalia, Prantsusmaa, Hispaania kui Hollandi meistritiitel. Esimene ühine meistritiitel tuli aastal 2002. Kes on need kaks jalgpallurit?

45. Kes on see moedisainer, kes peitub akronüümi DKNY taga? Nimetatud isik asutas DKNY-nimelise ettevõtte 1984.aastal ning lahkus selle peadisaineri kohalt 2015.aastal. Praegu tegeleb oma elustiilibrändiga Urban Zen.

46. Isa, poja ja tütre küsimus. Isa on kunstipedagoog, raamatuillustraator ja karikaturist, ajakirja „Pilkaja“ (ilmus 2011-2017) asutaja. Tema käekiri on paljudele tuttav ilmselt ka T-särkidelt. Tütar käib kunstnikuna isa jälgedes, on üles astunud paljudel isik- ning ühisnäitustel Eestis ja välismaal. Poeg aga osales hiljuti edukalt Eurovisiooni lauluvõistluse Eesti eelvoorus. Enne praeguse kollektiivi moodustamist on ta tegelenud nii sooloprojektidega kui mänginud ansambli Forgotten Sunrise koosseisus. **Pange kirja perekonna nimi.** Pildil isa nägemus Mona Lisast.

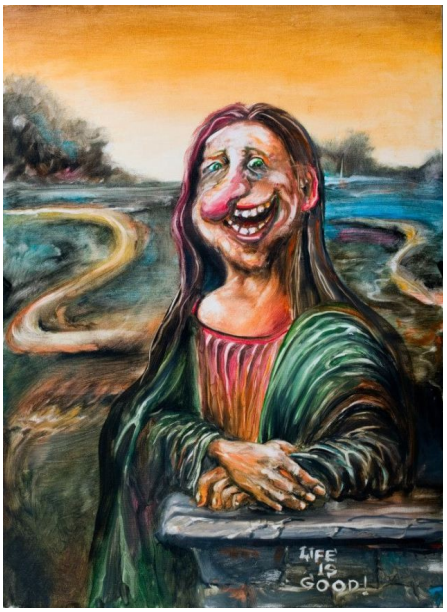

47. See tuntud romaani nimitegelane oli leidlaps, ta kandus randa kõrkjalootsikus ning kasvas üles vaestearsti peres. Temast endastki sai arst, kes küll tegutses märksa ülemates ringkondades. **Kes on see nimitegelane/romaan, ning kes kes selle loo kirja pani?**

48. Bund tähendab saksa keeli ´ühendust, liitu´, selle nime all teatakse ka omaaegset Juudi Sotsialistlikku Töölisparteid, **kuid millise maailma suurlinna ärikvartali kaldapealne kannab nime Bund?** Sealsed ehitised on valminud valdavalt 1920-30tel ja esindavad mitmeid eklektilisi historistlikke stiile; rohkelt on ka art deco stiilis hooneid – see linn ongi üks rikkalikuma art deco pärandiga linn maailmas.

49. Tänapäeval arvavad teadlased, et seda haigust olevat esinenud juba dinosaurustel, põhjustavat seda aga teatavat tüüpi eukarüootsed algloomad. Haigus on maailmas tänini üpris tavaline ning pole olnud võõras ka eestlastele (siinkandis on seda teatud nt kui halltõbe). Selle esmased sümptomid ei erine paljude teiste tõbedega kaasnevast (palavik, peavalu, oksendamine jne), selle peiteperiood võib ulatuda ühest nädalast kümne kuuni. Ja veel – kui seda mitte ravida, muutub see kroonilisekс haiguseks. **Mis haigusest on jutt?**

50. 1990. aastate lõpus ja 2000. aastate alguses tegutsenud ansamblis Push Up olid lisaks rinnakale Margit Margussonile laval ka kaks noormeest. Ajapikku on aga välja koorunud, et tegemist oli kohaliku Milli Vanilli looga - noormeesteks olid valitud modellid, kes pidid lava peal vaid piisavalt pandavad välja nägema, laulis ja pillid mängis sisse aga lugude autor, kes tollal peitus varjunimede Mr. Spider ja Mr. Up taha. **Kelle jälg Eesti levimuusikas sisaldab ka seda fakti?**